

הלם חשמלי, קשירה

למיטה, הלם אינסולין, מכות בידי אחים

ביריונים, רוב הצוות אינו מיומן

שיגעון מזדנע

ד"ר גבריאל דני
שוקים חשמליים ו-400 כדורים

ד"ר דן מיכאלי
מילכוד 78

כדורים, שטישטשו אותי עד למחרת היום. למחרת בבוקר הגיע ד"ר גבריאל לני, מנהל מחלקה 4, המחלקה הסגורה של בית-החולים. הוא דיבר איתי בדיוק ארבע דקות. יתכן שעניתי לו בבילבול מסויים, כי הייתי עדיין מטושטש מהכדורים של היום הקודם. אבל הוא היה צריך לדעת איזה כדורים נתנו לי וכמה, ומה ההשפעה שלהם על האדם.

אחרי ארבע דקות של שיחה הוא התחיל לכתוב בספר שלו, בלטינית. אחר כך נודע לי מה הוא כתב. הוא ציין שם — אחרי ארבע דקות שיחה! — שאני פאראנואיד. מעניין ששנה אחרי-כך, כשכבר לא הייתי בבית-החולים — אם כי מדי פעם היו מאשפזים אותי שם — הוא החליף את זה לפסיכופאט.

יומיים שכבתי בבית-החולים, כשאני מקר בל כדורים וזריקות שטישטשו אותי לגמרי. שכבתי במחלקה הסגורה של ד"ר לני. אחרי יומיים התחילו בסדרה של שוקים

..העולם הזה" מאשים כי:

- בבית-החולים מורע נעשים על-ידי חלק מאנשי הצוות הרפואי מעשים המנוגדים לאתיקה, לנוהל התקין ולהמאננות. הגורמים המופקדים על נושא זה בצה"ל מפקירים את גורל חיילי צה"ל בידי אנשים שאינם ראויים לכך.
- משרד-הבריאות מחפה על הנעשה בבית-החולים מורע, ומבטיח את המשכם של מעשים אלה.
- שילטונות צה"ל משתתפים בקשר השתיקה סביב מעשי-ההוועה בבית-החולים מורע, ומסכנים את בריאותם של החיילים.

..העולם הזה" דורש כי:

- תוקם ועדת-חקירה ממלכתית, ה"מנוקדת לחלוטין ממישרד-הבריאות, אשר תחקור עד תום את הנעשה בבית-החולים מורע. מסקנותיה של ועדה זו יבוצעו לאתגר ועד תום, ואם ימצאו האשמים, הם יועמדו על ידי הוועדה לדין.
- ימנה הרמטכ"ל קצין בדרגה בכיר רה, אשר אינו קשור למפקדת קצין-רפואה-ראשי, אשר יחקור את הטיפול בחיילים בבית החולים מורע, ואת קשר השתיקה סביב הנעשה בבית-החולים. בי-עיקבות מסקנותיה של אותו קצין יוסקו המסקנות המשפטיות נגד האחראים מ-טעם צה"ל למתרחש בבית-החולים, ונגד אותם יוצרו את קשר השתיקה במפקדת קצין-רפואה-ראשי.
- עד להגשת מסקנות הוועדה ה"ממלכתית, יורחקו מבית-החולים מורע מנהל בית-החולים, הד"ר ישראל זוסמן, ומנהל מחלקה 4, הד"ר גבריאל לני.
- עד להגשת מסקנות הקצין הבכיר, יוצאו החיילים מבית-החולים מורע, ולא ישלחו לשם חיילים אחרים.

חשמליים. קיבלתי כ-30 טיפולים של הלם חשמלי, ללא הרדמה.

אבל לא רק זה. קיבלתי כמויות עצומות של זריקות. כדורים וסירופים. התהליך היה פחות או יותר קבוע. ד"ר לני היה נותן את ההוראה. ארבע אחים גברתיים היו תופסים אותי, ואחד היה מזריק. אחרי-כך היו קושרים אותי למיטה בשרשראות בריזל.

אחרי כמה חודשים שוחררתי מבית-החולים. נכנסתי לשם כחייל שיש לו כאבים בראש ובעורף, ויצאתי משם שבר-כלי. סרופיל 24, עם 400 גרם כדורים ליום. בכל חודש הייתי צריך להתאיץ בבית-החולים אצל ד"ר לני. השיחה הייתה קבועה. הוא היה שואל אותי "מה שלומך?". ועוד לפני שהספיק לקבל את התשובה, היה שואל אותי עוד שתי שאלות: "אתה עובד?" ו"תן בדיקת-שתן".

אם היה מתגלה בבדיקה שאני לא לוקח כדורים, מיד היו מכניסים אותי למחלקה הסגורה של ד"ר לני, לטיפול של ימים או שבועות. היו פעמים שבאמת לא לקחתי כדורים. הרגשתי כי הכדורים עושים לי רע. הבנתי כי כל עוד אני לוקח את הר כדורים, אני בחזקת משוגע. לפחות בעיני עצמי, ורציתי להשתקם. בית-החולים הפך אותי לחולה, ולכן לא היה טעם לפנות לבית-החולים לשם שיקום. רציתי להשתקם לבד, בכוחות עצמי, והצעד הראשון היה להפסיק לקחת את הכדורים.

אבל בבדיקת-השתן היה ד"ר לני מגלה שאני לא לוקח כדורים, ומאשפז אותי מחדש. כך, במקום להיות בריא, הייתי כל

אחרי עבודת מחקר-מושכת, והן חדר משמעות.

קודם כל, כדורים

אחד החיילים-לשעבר שאושפזו בבית-החולים מורע, החושש עדיין להיחשף לציבור, הוא אבי. אבי אמנם היה באולפן-הטלוויזיה בעת שהתוכנית שודרה, אך ברגע האחרון החליט שלא להתראיין ולהישאר בחוקת שומע בלבד. אולם לאבי היה הרבה מה להשיע, והוא מתכוון לעשות כן.

סיפר השבוע אבי:

בי-1968, במלחמת ההתשה, קיבלתי מכה בעורף מרובה צ"כ. התחילו לי כאבים חזקים בעורף ובראש. אחרי שנה של סבל שלחה אותי הקב"נית (קצינת בריאות-הנפש) לבדיקה בבית-החולים מורע. אני חושב שהצעד שלה היה לגיטימי ונכון. גם אם היא טעתה באבחנה הרפואית שלה, היה עליה לבדוק זאת. במורע, כמו בבתי-החולים אחרים, כך חשבת לפחות אז, עובדים בני-אדם.

הגעתי למורע. הרופא לא היה, אבל השאירו אותי שם. כדבר ראשון נתנו לי

ד"ר הטלוויזיה אלי ניסן החוויר. לרגע הוא קפא במקומו, ומיד אחר כך הזעיק אליו את שני עוזרי-ההפקה שלו, בני לים ורליה מור. השלושה החלו בי חיפושים נואשים אחרי המיסמך האבוד. היה זה כאמצע השידור והי של תוכנית הטלוויזיה כניסה חופשית, ששודרה בשבוע שעבר. גם ללא המיסמך שאבד הצליחה התוכנית לזעזע את הארץ כולה. לפתע התגלה כי מישרד-הבריאות ושילטונות צה"ל נותנים יד להשתקת אחת הפרשות המזעזעות ביותר שידעה המדינה מעודה: פרשת הוועות כלפי חיילי צה"ל בבית-החולים הממשלתי מורע, ליד עכו. חיפושיהם של שלושת אנשי הטלוויזיה לא נשאו פרי. הדו"ח הסודי נעלם. הם ידעו כי חשיפתו של הדו"ח במהלך תוכנית-הטלוויזיה תשמש אישור לכל הטענות שהועלו נגד שילטונות צה"ל ונגד מישרד-הבריאות. ניסן ושני עוזרי-ההפקה שלו גם ידעו כי היה יותר מגורם אחד שהיה מעוניין בכך שהדו"ח ייעלם, ושלא יבוא לידיעת הציבור.

הדו"ח הקרוי על-שם יושב-ראש הוועדה שחיברה אותו, פקיד מישרד-הבריאות אור ריאל ריפתין, חשף גילויים מזעזעים על מה שקורה לחיילי צה"ל המאושפזים במורע, והסיק מסקנות חריטות ביותר נגד בית-החולים, הנחלתו, כמה מרופאיו ושילטונות-הצבא. קביעותיו של דו"ח ריפתין נעשו